

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็น
ของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน*

ADMINISTRATIVE SKILLS OF ADMINISTRATORS OF PRIVATE
EDUCATIONAL INSTITUTIONS ACCORDING TO THE OPINIONS OF
TEACHERS IN BANGKOK UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE
EDUCATION COMMISSION

สุพรรณษา อยู่คง¹ และ ฉัตรกุล เอื้อพิพัฒนากุล²

Supansa yookong¹ and Chatkul Uapipattanaku²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

¹⁻²Rajapruk University, Thailand

Corresponding Author's Email: supansa.y55@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ และเขตพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 359 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .67-1.00 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่

* Received 30 August 2024; Revised 13 September 2024; Accepted 23 October 2024

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านความคิดรวบยอด และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู พบว่า จำแนกตามเพศและเขตพื้นที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ส่วนความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทักษะ ทักษะการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน

Abstract

The objectives of this research were to 1) to study of administrative skills of administrators of private educational institutions according to the opinions of teachers in bangkok under the Office of the Private Education Commission and 2) to compare the opinions of teachers of administrative skills of administrators of private educational institutions in bangkok under the Office of the Private Education Commission, classified by position, age, education level, and school size. The sample consisted 399 teachers under the Office of the Private Education Commission. The research instrument was a questionnaire with content validity, IOC values between .67-1.00, a reliability value of .98. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD.

The research results were as follow: 1) administrative skills of administrators of private educational institutions according to the opinions of teachers in bangkok under the Office of the Private Education Commission was at a high level in overall, and particular aspects, ranking from the highest to the

lowest mean: Interpersonal skills, communication skills, decision-making Skills, technical skills and conceptual skills 2) the opinions of teachers of the administrative skills of administrators of private educational institutions in bangkok under the Office of the Private Education Commission, classified by gender and zone were statistically significant at the level of .01 and .05, while the differential age, education level and work experience in overall were not different.

Keywords : skill, administrative skills, private educational institution
Administrators

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรับมือโดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการศึกษาที่ดีเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมประเทศและของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 1) แผนพัฒนาการศึกษา เอกชน พ.ศ. 2566-2570 จึงได้มีการกำหนดนโยบายทิศทางการพัฒนาการศึกษาเอกชน โดยมุ่งปัจจัยความสำเร็จ 4 ด้าน ได้แก่ 1) เปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการจัดการศึกษาจากการเป็นผู้จัดการศึกษาโดยรัฐมาเป็นการจัดการศึกษาโดยทุกภาคส่วนของสังคม และเป็นการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) 2) ปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพ 3) สร้างการรับรู้ความเข้าใจและการยอมรับจากทุกภาคส่วนของสังคม และ 4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่บูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานกับสถานศึกษาเอกชนและหน่วยงานอื่น (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566)

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคต ต้องมีวิสัยทัศน์ที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ และพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ แนวโน้มหรือผลของการมีสมรรถนะจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานและส่งผลช่วยสร้างความสำเร็จในระดับองค์กร ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด การบริหารจัดการองค์กรนั้นจะสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถบริหารคนในองค์กร ยกกระดับคุณภาพครูสู่ความเป็นมืออาชีพให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานได้ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ

สถานศึกษาเอกชนเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาของประเทศ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดำเนินงานภายใต้การดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนของชาติย่อมต้องตระหนักถึงการพัฒนารูปแบบและระบบโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและท่ามกลางการแข่งขันของเศรษฐกิจโลก จึงเป็นปัญหาที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนที่จะยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา ภายใต้การกำกับของรัฐ การบริหารโรงเรียนมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินการควบคุม การจัดบริการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ในโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาองค์ประกอบของทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จตามมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในโลกไร้พรมแดนได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และเขตพื้นที่

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และเขตพื้นที่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 โชนกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันตกจำนวน 5,592 คน จาก 15 แห่ง จำแนกเป็น 2 เขตพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่กรุงธนเหนือ จำนวน 1,899 คน เขตพื้นที่กรุงธนใต้ จำนวน 3,693 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 359 คน โดยการเปิดตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของ (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562) ประกอบด้วย ครูผู้สอนในเขตพื้นที่กรุงธนเหนือ จำนวน 200 คน เขตพื้นที่กรุงธนใต้ จำนวน 159 คน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษา สังเคราะห์เอกสาร และแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 นำข้อมูลที่ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหา 5 ด้าน

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบค่าความตรง (Content Validity) ค่าความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถาม กับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งข้อคำถามที่มีความสอดคล้องมีค่าความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จำนวน 43 ข้อ

2.4 นำแบบสอบถามไปใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability Index) คะแนนรวมทั้งฉบับ (Correct Item-Total Correlation) มีค่าเท่ากับ .98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 ฉบับ โดยผ่าน Google Forms / Email ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง และได้รับกลับคืนร้อยละ 100

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD โดยรวมและรายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตาราง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสามารถแสดงผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขต

กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาพรวม

ด้าน ที่	ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน	\bar{X}	S.D.	การแปลค่า	อันดับ
1	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.47	.25	มาก	1
2	ทักษะด้านเทคนิค	4.42	.22	มาก	4
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.42	.23	มาก	5
4	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.47	.31	มาก	2
5	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.45	.27	มาก	3
ภาพรวม		4.44	.14	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารงานของ
ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.44, S.D. = .14) เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะด้านมนุษย
สัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้าน
ความคิดรวบยอด

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเขตพื้นที่ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน จำแนกตามเพศ

ด้าน ที่	ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน	ชาย		หญิง		t	P- value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.49	.23	4.47	.26	.77	.44
2	ทักษะด้านเทคนิค	4.42	.19	4.43	.23	-.65	.52
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.40	.24	4.44	.22	-1.88	.60
4	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.47	.33	4.48	.29	-.24	.81
5	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.41	.31	4.51	.24	-3.60**	.00
ภาพรวม		4.44	.14	4.47	.14	-2.04*	.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านการตัดสินใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเขตพื้นที่

ด้าน ที่	ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา เอกชน	กรุงธนเหนือ		กรุงธนใต้		t	P- value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.47	.25	4.48	.25	-.50	.62
2	ทักษะด้านเทคนิค	4.45	.21	4.39	.21	2.83**	.01
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.44	.22	4.40	.23	1.62	.11
4	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.47	.32	4.48	.29	-.13	.90
5	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.49	.27	4.45	.27	1.40	.16
ภาพรวม		4.46	.14	4.44	.13	1.71	.09

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01**

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามเขตพื้นที่ที่ต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคนิค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน ที่	ทักษะการ บริหารงานของ ผู้บริหาร สถานศึกษา เอกชน	แหล่งความ แปรปรวน	ทักษะการ				P- value
			SS	df	MS	F	
1	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.19	2	.10	1.55	.21
		ภายในกลุ่ม	24.56	396	.06		
		รวม	24.75	398			
2	ทักษะด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	.43	2	.21	4.63**	.01
		ภายในกลุ่ม	18.24	396	.05		
		รวม	18.66	398			
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	ระหว่างกลุ่ม	.09	2	.05	.86	.42
		ภายในกลุ่ม	20.51	396	.05		
		รวม	20.60	398			
4	ทักษะด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.00	2	.00	.01	.99
		ภายในกลุ่ม	37.04	396	.09		
		รวม	37.05	398			
5	ทักษะด้านการ	ระหว่างกลุ่ม	.07	2	.04	.49	.61

ตัดสินใจ	ภายในกลุ่ม	29.34	396	.07		
	รวม	29.41	398			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.09	2	.04	2.20	.11
	ภายในกลุ่ม	7.65	314	.02		
	รวม	7.73	316			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ส่วนทักษะการบริหารด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ด้าน ที่	ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
1	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.26	2	.13	2.10	.12
		ภายในกลุ่ม	24.49	396	.06		
		รวม	24.75	398			
2	ทักษะด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	.69	2	.35	7.59**	.00
		ภายในกลุ่ม	17.98	396	.05		
		รวม	18.66	398			
3	ทักษะด้านความคิดรวบ ยอด	ระหว่างกลุ่ม	.34	2	.17	3.32*	.04
		ภายในกลุ่ม	20.26	396	.05		
		รวม	20.60	398			

4	ทักษะด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.02	2	.01	.11	.90
		ภายในกลุ่ม	37.26	396	.09		
		รวม	37.46	398			
5	ด้านบริหารงาน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.27	2	.13	1.82	.16
		ภายในกลุ่ม	29.14	396	.07		
		รวม	29.41	398			
	รวม	ระหว่าง กลุ่ม	.19	2	.94	4.92*	.01
		ภายในกลุ่ม	7.55	396	.02		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีประสบการณ์การทำงานมีที่ต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และทักษะด้านเทคนิค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งมีดังนี้

1. การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นเสาหลักที่สำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ดังนั้นการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับ ธนภัทร เทพสถิตย์ (2565 : 29) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ความสามารถส่วนบุคคลในการ

กำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน อันเกิดจากการจัดการกระบวนการทางความคิด การเลือกใช้ ข้อมูล การตัดสินใจ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามความ เหมาะสมในแต่ละระดับงาน นำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมที่ได้ทั้งประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลอย่าง คุ่มค่าตามระยะเวลาที่กำหนดด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้าน ความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร 6) ทักษะด้าน การตัดสินใจ และ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้มีดังนี้

1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความยืดหยุ่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล ให้ความสำคัญความ เป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหา ต่างๆ ร่วมกัน มีวิธีการสร้างความร่วมมือในการทำงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในฐานะผู้นำได้ อย่างชัดเจน มีวิธีการในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ เป็นที่ยอมรับทำให้มีการทำงานร่วมกันที่ดี สามารถประสานและให้คำแนะนำแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้าน เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ สามารถจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกย่องชมเชย ให้รางวัลผู้ใต้บังคับบัญชาตาม สถานการณ์ที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในสังกัดคณะกรรมการการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี และสามารถทำงานร่วมกับบุคคลได้ทุกระดับ นอกจากนี้ยังสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ปรับกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับแตกต่างของแต่ละบุคคล มีความยืดหยุ่นและเข้าใจ ผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้เกิดประสิทธิผลที่ดีตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ ตั้งไว้

2) ทักษะด้านเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถจัดทำแผนบริหารงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ สามารถเป็นที่ ปรีกษา เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมี ความชำนาญในการถ่ายทอดกระบวนการและวิธีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละ ฝ่ายให้เข้าใจตรงกัน มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ให้เชื่อมโยงทุกหน่วยงาน มีวิธีการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

และประสิทธิภาพ สามารถแนะนำและชี้แนะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับบริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพเท่าทันยุคสมัยแบบมีประสิทธิภาพ มีการมอบหมายงานได้อย่างทั่วถึงตรงกับความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน มีความเที่ยงตรง ยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีทักษะความสามารถ มีองค์ความรู้เฉพาะด้าน เป็นผู้มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี โดยการถ่ายทอดกระบวนการและวิธีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสร้างแรงจูงใจในทางบวกให้กับผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ขจัดความขัดแย้งในองค์กร ทำให้การติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ ราบรื่น ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย และขอบเขตของงานที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน เข้าใจถึงบริบทความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ผู้บริหารมีการนำนวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม มีการนำนวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานต่างๆ ของสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกัน มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการใช้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนสำหรับองค์กร มีการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานเพื่อให้เกิดผลดีต่อสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการวิเคราะห์งานของตนเองและผู้อื่น และสามารถจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีความสามารถในการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ภาพรวมทั้งองค์กรได้ จึงสามารถมองเห็นภาพรวมในการทำงาน เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ โดยสามารถปรับปรุงให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือวิธีการทำงานให้ทันต่อโลกในยุคปัจจุบัน และนำเอาแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ มาปรับใช้ในการบริหารงานได้

4) ทักษะด้านการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานกับสถานศึกษา มีความสามารถในการเจรจาต่อรองโน้มน้าว

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างการมีส่วนร่วมในการรับรู้และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปฏิบัติงานและบุคคลภายนอก สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองและข้อมูลอื่นๆ สู่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายที่คาดหวังไว้ มีความสามารถในการสร้างการรับรู้แก่บุคคลภายนอกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ จากผู้ปฏิบัติงานและบุคคลอื่นๆ มีความสามารถนำการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมีอาชีพ และมีการสื่อสารที่ดีกับผู้ได้บังคับบัญชาทุกระดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถในการเจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองและข้อมูลอื่นๆ สู่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ทักษะด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการรับรู้ถึงผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจต่อสถานการณ์ต่างๆ สามารถยอมรับความผิดพลาดในการตัดสินใจของตนเองได้ แก้ไขปรับปรุงการตัดสินใจได้อย่างทันท่วงที มีความสามารถในการพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการมองเห็นโอกาสในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการของสถานศึกษามีความอิสระกว่าสถานศึกษาที่อยู่ในกำกับของภาครัฐ เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจึงสามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันท่วงทีและมองเห็นโอกาสในการปรับเปลี่ยนสถานการณ์ได้รวดเร็วกว่า

2. การเปรียบเทียบความต้องการเพิ่มทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเขตพื้นที่ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านการตัดสินใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นเพศชายจะทักษะการบริหารงานที่โดดเด่นและคล่องตัวกว่าเพศหญิง มีความมั่นใจในการตัดสินใจมากกว่า

2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ส่วนทักษะการบริหารด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการศึกษาระดับสูง จะทำให้มีมุมมอง ความคิดที่กว้างไกล ซึ่งอาจเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการที่ได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศที่หลากหลาย

3) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และทักษะด้านเทคนิค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน จะได้รับการพัฒนาทักษะทางการบริหาร มีการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงาน ทำให้มีเทคนิคในการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน

4) ครูในเขตพื้นที่ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคนิค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าสถานศึกษาในโซนเขตพื้นที่ฝั่งตะวันตกจะมีความแตกต่างกับโซนเขตพื้นที่ฝั่งตะวันออกค่อนข้างมาก มีความหลากหลายตามขนาดของสถานศึกษา ทำให้มีข้อจำกัดทางการบริหารด้วยเช่นกัน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน มีทั้งหมด 5 ทักษะ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 5) ทักษะด้านการตัดสินใจ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการใช้ผลวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะต้องวิเคราะห์บริบทความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสามารถกำหนดนโยบายและวางขอบเขตของการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะต้องวางแผนแผนกลยุทธ์ดำเนินงานเพื่อรองรับการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการบริหาร โดยให้ครูมีส่วนร่วมมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักและมองเห็นถึงความสำคัญของการบริหารในด้านต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาสถานศึกษามีความเข้มแข็งและเกิดประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในด้านอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา
2. ควรศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในด้านอื่นๆ ที่จะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนในเขตใกล้เคียง เพื่อหาข้อแตกต่างในการเลือกนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ธนภัทร เทพสถิต. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรพิมล แก้วอุทัย. (2563). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2562). สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS. (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.

กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ.

2566 – 2570. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

Daft, R. L. (2008). Organization Theory and Design. (7thed.) South-Western College Publishing, Thomson Learning. U.S.A.

Griffin, Ricky W. (2013). Management principles and practices. (11thed). Canada : Nelson Education Press.

Stephen J. Skripak. (2018). Fundamentals of business. (2nded). Virginia : VT Press.